

OBSAH.

PŘEDMLUVA str. III. IV.

ÚVOD.

Stinné stránky reforem Petra Velikého V. VI. Význam Kateřiny II. v ohledu vnitřních reforem VII.—IX. Otázka reforem politických v 18. a 19. století X.—XI. Činovníctvo překážkou reforem a přehradou mezi dynastií a národem XII. XIII. Význam vlády Kateřiny II. v politice zahraniční XIII.—XVI.

VLÁDA PAVLA I.

Nedůsledná protichůdnost Pavla I. proti politice Kateřiny II. 3. 4. Válka s Francií 4. 5. Zhoršení vnitřního stavu Ruska následkem duševní choroby cářovy 5. 6. Spiknutí proti Pavlovi I. a jeho zavraždění 6. 7.

VLÁDA ALEXANDRA I.

Povaha a smýšlení Alexandra I. 9. 10. Náznaky jeho na rozdělení Polska a přátelství s kníž. Ad. Czartoryským 10. 11. Lidumilné snahy nového cáře 11. 12. První kroky ve směru liberál-

ních reforem 12. Reformy správní 13. 14. Nedůslednost cářova 15. Politika zahraniční 15. Poměr k Prusku 16. Sezd Klajpedský (1802) 16. Konflikt s Francií 17. Politika Czartoryského 17. 18. Cář v Pulavech 18. Zmaření záměrů Czartoryského 18. 19. Spolek rusko-pruský (1805—1807) 20. Válka rusko-francouzská (1806—1807) 21. 22. Mír Tylžský (1807) 22. Velkoknížectví Varšavské 23. Frankofilská politika cářova v Rusku neoblíbená 23. 24. Počátky nového konfliktu s Francií 24. 25. Válka se Švédskem o Finsko 25. 26. Statoprávní poměr Finska k Rusku 26. 27. Sjezd Erfurtský (1808) 27. Chování Ruska ve válce francouzsko-rakouské 28. Velkoknížectví Varšavské v područí Francie 29. Otázka znovuzřízení Polska v politice Napoleona I. 30. Druhé období reformní činnosti Alexandrovy 31. Spersanskij a jeho návrh ruské konstituce 31—34. Částečné provedení jeho 35. Příčiny pádu Spersanského 35. 36. Memorandum Karamzinovo 36. Státní rada 37. 38. Zákony a ukazy 38. 39. Komitét ministrů 40. 41. Senát 42. 43. Příčiny války rusko-francouzské r. 1812 43. Mír Bukureštský (1812) 44. Marný pokus cářův získati na svou stranu Poláky 45. 46. Ogiński a získání Litvy pro cáře 46. Napoleon a Poláci před válkou 47. Průběh „vlastenecké války“ 47. 48. Význam její pro vnitřní rozvoj Ruska 48—50. a pro duševní vývoj a politiku Alexandrovou 50—52. Otázka polská na kongresse Vídeňském 53. 54. Význam Ruska v situaci pokongressové 55. Sv. alliance 56. 57. Sjezdy panovnické po kongresse Vídeňském 58. Otázka východní 59—61. Hrozný mravní stav společnosti ruské 62. Úplatnost úřednictva 63. Politická neschopnost šlechty 63. Činovnictvo 64. Kupci 65. Sedláci 66. Nevolnictví a bída jejich 67. Selské zřízení, obcové vlastnictví půdy

68. Otázka zrušení poddanství 69. Osvobození sedláků bez půdy v provinciích baltických 69. 70. Měšťanstvo 70. Duchovenstvo a církev 71. 72. Školství 72. 73. Vzdělávání soukromé 73. Osvětová reakce 74. 75. Vojenské kolonie 76. 77. Finance státní 78. 79.

(*Království Polské 1815—1825.*) Vláda zatímní 79. 80. Ústava král. Polského 80. 81. Otázka připojení zemí litevských ke království 82. Příčiny rozporů Polska a Ruska 83. Jejich příznivý poměr v prvních letech 84. Finance král. Polského 85. Ministr financí Lubecki 86. 87. Politická i osvětová reakce v Polsku 88. Tajné spolky 89. „Spiknutí“ Vilenské 89. 90. Sněm polský z r. 1825 90. Spiknutí Lukasiňského 91. Tajné spolky v Rusku 92. Spolek severní a jižní. 93. Úmysl Alexandra I. vzdáti se trůnu a jeho smrt 94.

VLÁDA MIKULÁŠE I.

Vliv vzpoury děkabristů na vnitřní politiku 94. 95. Ráz a průběh vzpoury 96—98. Potrestání vzpoury 99. Kroky Mikulášovy, směřující k reformám vnitřním 99. Povaha a smýšlení Mikulášovo 100. 101. První kroky reakční 101—103. Konflikt s Tureckem 103—105. Válka s Persií 105. 106. Válka rusko-turecká r. 1828—1829 107. 108. Mír Adrianopolský 108. 109. Sbližení Turecka s Ruskem 109. 110. Stanovisko Mikulášovo k červencové revoluci francouzské a k revoluci belgické 110. 111. Příčiny polského povstání listopadového (1830—31) 111. 112. Cář Mikuláš a Poláci 113. Působení ministra Lubeckého 113. 114. Vypuknutí povstání (29. listop. 1830) 115. Zatímní vlády povstalecké 116. 117.

Záměry Lubeckého 118. Poslání Lubeckého do Petrohradu 119. Sesazení Mikuláše I. s trůnu Polského 120. Diplomacie vlády povstalecké 120. 121. Chování Rakouska 121. Stav Polska při početí války s Ruskem 122. Bitva u Grochova (25. ún. 1831) 123. Bitva u Ostrolenky (26. května 1831) 124. 125. Přejed Rusů přes Vislu 126. Různice mezi Poláky 126. Sympathie s Poláky na západě 126. 127. Revoluce ve Varšavě 128. Pád Varšavy 129. 130. Konec povstání 130. Hnutí polonofilské v Německu a ve Francii 131. Polská emigrace 132. Politika Mikulášova a Paskěvičova v pokořeném Polsku 132. Organický statut (r. 1832) 133. Vliv pokusů o nové povstání na protipolský směr vlády ruské 134. 135. Politika církevní v zemích polských 136. 137. Vliv povstání polského na další vládu Mikulášovu 137. Sjezd Mnichovo-Hradištský 138. Rusko a Turecko 139—141. Rusko a Prusko 141. 142. Rusko a Rakousko 143. Vliv Ruska na rozvoj událostí, souvisejících s revolucí únorovou (1848—1852) 144—148. Otázka selské reformy 148—150. Význam hr. Kiseleva v otázce selské 150—151. Reakce v otázce selské 151. 152. Hnutí společenské 152. Mikuláš Turgeněv 153. Selské bouře 154. Politika „oficiální národnosti“ 154—156. Censura 156. Slavjanofilové a západníci 157—159. Státní správa 159. 160. Militarism 161. Osvětové zpátečnictví 161. Legitimism a zahraniční politika 163. Vyčerpání finanční 163. 164. Zákonník 164. Otázka rozdělení říše Turecké 165. Černá Hora 166. Vypuknutí války Krymské 167. Obležení Sebastopole 169. Rozvrat režimu Mikulášova 170. Smrt cářova 171.
